

הנחית רשם מאגרי מידע מס' 1-2010

**דרישת מינימום לתהליכי אימות זהות של נושא מידע לצורך מתן גישה למידע
שעליו במאגר מידע**

1. כללי

בעלי מאגרי מידע מאפשרים למי שמוחזק עליו מידע מוגן פרטיות במאגר המידע (להלן - **נושא המידע**) לגשת מרחוק למידע המוחזק עליו במאגר המידע באמצעים שונים, כגון באמצעות שיחת טלפון, מערכת שירות טלפונית (IVR), אתר אינטרנט וכד'.

כדי לאפשר גישה מרחוק צריך לזהות את נושא המידע הניגש מרחוק למידע. במקרים רבים נהוג לבצע את הזיהוי באמצעות נתוני מידע האמורים להיות ידועים לנושא המידע בלבד, ובחלק מהמקרים, מתבסס תהליך אימות הזהות על ידיעת המבקש לעיין במידע, את פרטי הזיהוי הנמצאים עליו אצל בעל מאגר המידע, וקיימים במקביל גם במרשם האוכלוסין (כגון מס' הזהות, תאריך לידה וכד').

הבעיה אליה מתייחסת הנחיה זו היא שמזה מספר שנים, נגזרת לא חוקית ממרשם האוכלוסין שבמשרד הפנים זמינה להורדה חופשית באינטרנט¹ (להלן – העותק הבלתי חוקי), כך שפרטי הזיהוי של אדם הקיימים במרשם האוכלוסין כבר אינם פרטים הידועים לנושא המידע בלבד, אלא ידועים בכוח לכל מי שיש בידו העותק הבלתי חוקי כאמור.

בהתחשב בכל אלה, עולה השאלה מהם האמצעים המינימאליים לאימות זהות נושא המידע המבקש לעיין במידע שעליו מרחוק, על ידי בעל מאגר מידע או מי מטעמו, בעת מתן גישה למידע לגבי נושא המידע, אשר מקיימים את חובות אבטחת המידע והסודיות לפי החוק כראוי.

¹ דוח שנתי 59 של מבקר המדינה (2008) בפרק "הגנת הפרטיות - אבטחת מידע ואיכותו במאגרי מידע ממשלתיים", עמ' 859; דו"ח רשם מאגרי מידע לשנת 2007, בסעיף 2.ב.19. <http://www.justice.gov.il/MOJHeb/RashamMagariMida/Reports>; דו"ח הרשות למשפט, טכנולוגיה ומידע לשנת 2008, בעמ' 11. <http://www.justice.gov.il/MOJHeb/RashutTech/Dohot>.

2. תשתית משפטית

- 2.1. מידע מוגדר בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן - **החוק**) כ"נתונים על אישיותו של אדם, מעמדו האישי, צנעת אישיותו, מצב בריאותו, מצבו הכלכלי, הכשרתו המקצועית, דעותיו ואמונתו". הגדרה זו פורשה על ידי בתי המשפט, לרבות בית המשפט העליון², באופן רחב כחלה על פרטים רבים אודות אדם.
- 2.2. לעניין מתן גישה למידע חלות על בעל מאגר המידע מספר חובות מכוח החוק:
- 2.2.1. **הגבלת המטרה** - סעיפים 2(9) ו-8(ב) לחוק אוסרים על מסירתה של ידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם, שלא למטרה שלשמה נמסר.
- 2.2.2. **סודיות** - סעיף 16 לחוק קובע, כי גילוי מידע ממאגר המידע למי שאינו נושא המידע, וללא הסכמתו, מהווה עבירה פלילית שדינה 5 שנות מאסר.
- 2.2.3. **אבטחת מידע** - סעיף 17 לחוק קובע, כי בעל מאגר מידע, מחזיק במאגר מידע או מנהל מאגר מידע אחראים לאבטחת המידע שבמאגר המידע. לפי סעיף 7 לחוק אבטחת מידע כוללת הגנה על המידע מפני חשיפה, שימוש או העתקה ללא רשות כדין.

3. רקע עובדתי

- להלן הנחות היסוד שעמדו בפני רשם מאגרי מידע ומהוות בסיס למתן הנחיה זו -
- 3.1. קיים צורך מעשי לאפשר לנושא מידע לגשת מרחוק למידע שעליו במאגר המידע, ובעלי מאגרי מידע רבים מאפשרים זאת בפועל;
- 3.2. הגישה למידע ניתנת כחלק מהשירות הניתן לנושא המידע, או במסגרת מימוש זכות העיון במידע של נושא המידע לפי סעיף 13 לחוק;
- 3.3. קיים צורך מעשי לאפשר לנושא מידע לשחזר מרחוק מידע שניתן לו לצורך גישה למידע, לרבות, סיסמאות, ובעלי מאגרי מידע רבים מאפשרים זאת בפועל;
- 3.4. במקרים רבים נהוג לאמת את זהות נושא המידע רק באמצעות נתוני מידע האמורים להיות ידועים לנושא המידע בלבד (something the user knows). בחלק מהמקרים, מתבסס תהליך אימות הזהות על פרטי מידע הקיימים על נושא המידע במרשם האוכלוסין, כגון מס' הזהות, תאריך לידה וכד', ומידע נוסף, שיכול גם הוא להילמד ממרשם האוכלוסין, כגון שם הנעורים של האם או מקום הלידה;
- 3.5. אין אפשרות מעשית לעצור לחלוטין את הפצת העותק הבלתי חוקי והשימוש בו, לאור תפוצתו הרחבה עד כה.

² ראו ע"א 439/88 רשם מאגרי המידע נ' ונטורה, פ"ד מח(3) 808 (1994)

4. הנחיה

4.1. המסקנה היא, כי בהתחשב בזמינות העותק הלא חוקי כאמור, נדרשת הבהרה לגבי מהות האמצעי המינימאלי לאימות זהות נושא המידע, הנדרש לצורך מתן גישה למידע שעל נושא המידע או לצורך שחזור יכולת לגשת למידע. **למען הסר ספק, מובהר בזאת כי כל שימוש בעותק הלא חוקי או במידע מתוכו מהווה עבירה על הוראות החוק.**

4.2. לאור האמור לעיל, עמדת רשם מאגרי מידע לעניין מתן גישה מרחוק למידע במאגר מידע ושחזור יכולת לגשת למידע, המקיים את חובות אבטחת המידע והסודיות שלפי החוק הינה :

4.2.1. אימות זהות של נושא המידע, לצורך מתן גישה מרחוק למידע שעליו או לצורך שחזור יכולת לגשת למידע, אך ורק על בסיס נתונים המצויים בעותק הלא חוקי של מרשם האוכלוסין כמפורט בנספח להנחיה, לגבי נושא המידע ולגבי כל קרוב משפחה שלו, אינו מספיק לצורך קיום חובות אבטחת המידע והסודיות לפי החוק ;

4.2.2. כאשר ניתנת גישה למידע במאגר מידע מרחוק, או נעשה שחזור של יכולת לגשת למידע, יש לבצע אימות זהות של נושא המידע ברמה ובאמצעים התואמים את מידת רגישות המידע אליו מתבקשת הגישה או אליו מתאפשרת גישה באמצעות יכולת הגישה ;

4.2.3. לשם קיום חובות אבטחת המידע והסודיות לעניין מתן גישה למידע לנושא המידע, או לשחזור יכולת גישה למידע, יש לבצע את אימות זהות נושא המידע תוך שימוש בלפחות נתון אחד אשר אמור להיות ידוע אך ורק לנושא המידע. ככל שרמת רגישות המידע אליו מתבקשת הגישה עולה, יש להגדיל את מספר הנתונים הידועים לנושא המידע בלעדית או לחלופין להידרש לאמצעים אחרים, כגון פריט הנמצא ברשות נושא המידע (something the user has), לדוגמא כרטיס חכם, מכשיר טלפון סלולרי וכד' /או אמצעי אימות זהות שהוא נושא המידע (something the user is), לדוגמא מאפיין ביומטרי ; ההגנה על המידע הנוסף חייבת גם היא לעמוד בדרישות אבטחת המידע בחוק.

4.2.4. חובת אבטחת המידע מכוח סעיף 17 מחייבת את בעל המאגר לבצע את תהליך הערכת רגישות המידע והתאמת האמצעים כאמור.

4.3. החל מתאריך 1.9.2010 מתן גישה מרחוק למידע לנושא מידע, או שחזור יכולת גישה למידע, בניגוד לאמור בסעיף 4.2 כאמור, תחשב על ידי רשם מאגרי מידע כהפרת סעיף 17 לחוק.

נספח - נתונים המצויים בעותק הלא חוקי של מרשם האוכלוסין

1. מס' זהות
2. שם :
 - 2.1. שם משפחה
 - 2.2. שם פרטי
 - 2.3. שם אמצעי
 - 2.4. שם קודם
3. מין
4. מס' ילדים
5. מצב אישי
6. גיל
7. תאריך לידה (עברי ולועזי)
8. תאריך עלייה (עברי ולועזי)
9. ארץ לידה
10. מצב - חי/נפטר
11. תאריך פטירה (עברי ולועזי)
12. זהות ההורים :
 - 12.1. מס' זהות של האב
 - 12.2. מס' זהות של האם
 - 12.3. שם פרטי של האב
 - 12.4. שם פרטי של האם
13. כתובת :
 - 13.1. רחוב
 - 13.2. בית
 - 13.3. דירה
 - 13.4. כניסה
 - 13.5. אות
 - 13.6. עיר
 - 13.7. מיקוד
14. מס' טלפון
15. טלפונים נוספים

מידע לגבי ההנחיה

1. מס' ההנחיה: 1-2010
2. נושא ההנחיה: דרישת מינימום לתהליכי אימות זהות של נושא מידע לצורך מתן גישה למידע שעליו במאגר מידע
3. תאריך פרסום: 20.5.2010
4. בתוקף מתאריך: 1.9.2010
5. חוקים שאוזכרו:
 - א. חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981.
6. פסקי דין שאוזכרו:
 - א. ע"א 439/88 רשם מאגרי המידע נ' ונטורה, פ"ד מח(3) 808 (1994).
7. מאמרים שאוזכרו: אין.
8. הנחיות היועץ המשפטי לממשלה שאוזכרו: אין.
9. הנחיות רשם מאגרי מידע שאוזכרו: אין.
10. מילות מפתח: אבטחת מידע; אימות זהות; בעל מאגר מידע; גישה למידע; מידע רגיש; מרשם האוכלוסין; נושא המידע; זכות העיון.
11. עדכונים

גרסה	פרטים	תאריך